

УРНЕВ № 55/06.02.2014

## СТАНОВИЩЕ

на дисертационния труд на Милена Милкова Лазарова на тема:

**„Нови подходи в обучението по волейбол за студенти от профилирани групи на  
Технически университет - София“**

за получаване на образователната и научна степен „ДОКТОР“,

в професионално направление: 7.6. „Спорт“,

Научна специалност: „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка  
(вкл. МЛК)“

*Научен ръководител: проф. Василка Христова, доктор*

*Становище от Доц. Анна Божкова, доктор, МУ - София*

Променящите се социални и политически реалности в нашата страна, поставят нови изисквания към функциите и целите на образователната система, в т.ч. и на Висшите училища.

Налага се преосмисляне и усъвършенстване на обучението и подготовката на училищно, университетско или професионално ниво, произтичащо от съвременните обществени потребности. То е свързано със статуса на обучаващите се и перспективата за развитието им, както и тяхната професионална реализация.

В този смисъл и в перспектива, представеният ни дисертационен труд на тема – „Нови подходи в обучението по волейбол за студенти от профилирани групи на Технически университет - София“, е напълно логичен и целесъобразен.

### **I. Данни за докторантката**

- През 2003 г. защитава две дипломни работи в НСА „В. Левски“ и придобива бакалавърска степен в две професионални направления;
- През 2005 г. завършва магистърска степен по програма „Спортна анимация в туризма“;
- В периода 2003-2008 г. работи като учител по ФВС в няколко столични училища;
- Изявява се като треньор по волейбол на девойки старша възраст и помощник треньор на женски отбор през състезателен сезон 2008-2009 г.;
- През 2006 г. трупя опит като спортен аниматор;
- През 2012 г. успешно полага изпит и е първата българка, кандидат – международен съдия по волейбол;

- В периода 2004-2008 г. е хоноруван преподавател по спорт в ДФВС при ТУ – София, през 2008 г. след конкурс е назначена за щатен преподавател, а през 2011 г. след атестация за старши преподавател.

*От представените данни за докторантката, за професионалното развитие и обществената ѝ активност, се добива представа за компетентен и отлично подготвен специалист в областта на ФВС.*

## **II. Данни за докторантурата**

Дисертационният труд е обсъден и предложен за официална защита на разширено заседание на катедра „Баскетбол, волейбол, хандбал“ при НСА „В. Левски“, гр. София, проведено на 12.11.2013 г. (заповед №1930/28.10.2013 г.).

Представената документация, необходима за провеждане на защитата е коректно попълнена и комплектувана.

*При реализирането на дисертационния труд и изпълнението на нормативните изисквания по вече отминалите процедури на докторантката не са допуснати нарушения.*

## **III. Данни за дисертацията и автореферата**

Представеният дисертационен труд на Милена Лазарова е едно цялостно целенасочено теоретико-практическо и експериментално изследване предвид следните фактори – проведено е проучване сред спортни специалисти и студенти, относно учебно-спортния процес в ТУ – София; изследван и анализиран е значим набор от показатели – антропометрични, за обща двигателна годност и технико-тактическа подготвеност; разкрити са съществуващите връзки и зависимости между изследваните показатели обобщено за ЕГ и КГ, но разделени по пол; разкрита е факторната структура и са изведени основните компоненти на двигателната годност и техническата подготвеност при студентите; утвърдени са нови подходи в обучението по волейбол във ВУ с доказана ефективност; разработена е нормативна база за контрол и оценка.

*Казаното по категоричен начин показва, че докторантката е със стремеж и амбиция да оптимизира учебния процес по волейбол при студентите за по-бързо и ефективно овладяване на предвидените двигателни и технико-тактически умения.*

В дисертацията личи безупречно познаване на изследвания проблем от страна на докторантката. Трудът е с практическа насоченост и приложимост. Стилът и начинът на изложение е отличен – в професионално и езиково отношение. Дисертационният труд е написан в обем от 236 страници, от които 45 са приложения. Списъкът на цитираните литературни източници включва публикации на 143 автора, от които 128 са на кирилица, 15 - на латиница и 8 интернет сайта. Разработката е онагледена с 2 блок-схеми, 20 таблици и 77 фигури, които улесняват възприемането на текста.

В структурно отношение дисертационният труд обхваща 4 глави, като въведението, библиографията и приложенията са спомагателни и внасят допълнителна яснота по разработката.

Отделните глави са добре подредени и създават впечатление за цялостност на работата, и обогатяват теорията и практиката на този популярен и обичан спорт у нас и по света.

Докторантката е добре запозната с разработвания проблем в неговите аспекти (теоретични и практични). Литературният анализ (Първа глава) е направен компетентно и с лично отношение към проблематиката, позовавайки се на актуални и съвременни публикации.

Във втора глава - ясно и точно е формулирана целта на дисертационния труд. Задачите са напълно достатъчни за подобна разработка (6 на брой), още повече, че същите са с необходимата значимост. Методите на изследване, както и организацията, избрани от М. Лазарова са в съответствие и са използвани целесъобразно.

При спортно-педагогическото тестиране са използвани 35 показатели, обособени в 3 групи, описани и представени таблично.

По отличен начин е онагледен педагогическият експеримент. Таблица 1, както и Приложение 3 осветляват откъм съдържателната страна на същинската работа.

При обработката на масива от данни са приложени съвременни математико-статистически методи. Те дават основание за голяма научна достоверност на направената интерпретация и обобщения в трета глава от дисертационния труд.

Извършеният анализ показва умението на докторантката ст. пр. М. Лазарова да интерпретира творчески получените резултати, а от тук да обоснове по безспорен начин разработената методика на обучение по волейбол за студенти без спортна специализация. След анализа на данните от всяка група тестове са изведени обобщения.

Дисертационният труд завършва с 6 извода и 4 препоръки, които са добре формулирани в четвърта глава.

*Целият дисертационен труд е написан на издържан стил и много добър български език без граматически неточности.*

*Авторефератът е разработен съобразно изискванията и съответства на съдържанието на дисертационния труд.*

#### **IV. Научни приноси**

От анализа на представения ми дисертационен труд преценявам, че по-съществени приноси са следните:

1. Проведено е комплексно изследване чрез богат набор от показатели при студенти без спортна специализация, разкриващи специфични характеристики на същите.

2. Създадена е нова методика за повишаване качеството и ефективността на учебния процес по волейбол, като се утвърждават цялостния, игровия и диференцирания метод, а така също и динамизирането на упражненията, с което несъмнено се обогатява спортната наука.

3. Установени са зависимости и са изведени фактори, които са специфични за студентите от профилираните групи по волейбол, като по своята характеристика и информативност те са показателни.

4. Разработена е нормативна система за контрол и оценка на постиженията на студентите, която заедно с приложената методика е съществен научно-приложен принос.

#### **V. Публикации и участия в научни форуми**

Години наред Милена Лазарова проявява силен интерес и висока активност като преподавател с афинитет към научната работа. Участва в различни научни форуми, конгреси, конференции, кръгли маси и семинари от национално и международно равнище.

Представени са три научни публикации по темата на дисертацията, две самостоятелни и една в съавторство с научния си ръководител, отпечатани в сп. Спорт и наука и сб. „Кинезиология’2011“ – ВТУ.

#### **VI. Заключение**

*Въз основа на изложеното по-горе, и имайки предвид научно-приложните приноси на дисертационния труд, неговата актуалност и практическа насоченост за по-нататъшно усъвършенстване на учебния процес по волейбол във ВУ, предлагам на членовете на научното жури да присъдят образователната и научна степен „ДОКТОР“ на Милена Милкова Лазарова в Професионално направление: 7.6. „Спорт“, Научна специалност: „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка (вкл. МЛФ)“.*

03.02.2014 г.

Изготвила становището:

/доц. А. Божкова, доктор/